

POLONEZKÖY'Ü TAHRİP EDECEK İMAR PLANLARINA İTİRAZ EDİYORUZ

İstanbul İli, Beykoz İlçesi, **Polonezköy Köy Yerleşik Alanı** 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı, Bakanlık Makamının **22.11.2013 tarih ve 11521 sayılı Olur'ları ile 644 sayılı KHK'nin 13/A maddesi** uyarınca onaylanmıştır.

"İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Polonezköy Köy Yerleşik Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı, Plan Notları'nda" bahsi geçen;

- **Polonezköy;** Osmanlı Dönemi'nin **1830 yılında** Polonya hükümet başkanı tarafından gönderilen **Adam Czartoryski** tarafından **1842 yılında** kurulmuştur. Kurucusunun adı dolayısı ile **"Adampol"** denilen yerleşkeye zamanın Osmanlıları tarafından **"Adamköy"** olarak anılmıştır.
- Czajkowski tarafından, o dönemde faaliyet gösteren Lazarist rahiplerinden **"Adamköy"**ün kurulacağı arazinin alınmasıyla, **"Adamköy"** olarak anılan bu Polonya Köyü, **"Polonez Karyesi"** ve en son olarak 1923 yılında köye **"Polonezköy"** adı verilerek etnik bir kimlik kazandırılmıştır.
- **Polonezköy**'ün yüzyıllar süregelen tarihi boyunca; orada yaşayan halkın, çiftçilik, hayvancılık ve ormancılık ile meşgul olması kaçınılmaz idi. **1850'ler ve 1960'lı** yıllar arasında aşağı-yukarı 100 yıl boyunca aynı karakter içinde kalan köy, **1960-1980** yılları arası farklı bir gelişmenin içine girmiştir. Yeni kuşakların köyden ayrılarak İstanbul'a ya da yurt dışına göç etmeleri ve buraya **"İnsan"** elinin değmesi ile yeni yapılaşmanın, modernizmin etkileri tarihi dokuyu olumsuz etkilemeye başlamıştır.

"İnsan elinin" değdiği alanlarda; doğal tabiat alanlarının yapısının bozulmaya başladığı, tahribatın geri dönülemez boyutlara taşınabileceği yadsınamaz bir gerçektir. Doğal alanlardaki mevcut **"İnsan"** miktarının çeşitli yapılaşma ve aktivite vb. etkenler ile artırılması söz konusu olduğunda, ilk olarak doğanın kendisi bu durumdan **birincil olarak** olumsuz etkilenmektedir. **22.11.2013 tarih ve 11521 sayılı Olur'ları ile 644 sayılı KHK'nin 13/A maddesi** uyarınca onanan **"İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Polonezköy Köy Yerleşik Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı,** örneğinde de görüleceği üzere İstanbul'un tahrip edilmeden bırakılan yegane kentsel yeşil alanlarından olan **"Polonezköy Köy Yerleşik Alanı"**nın açık ve yeşil alanlarının hızla yok edilip **"Kentsel Alan Kullanımları"**na, **"Kentsel Çalışma Alanları"**na, **"Ticaret Alanları"**na ve **"Kentsel Sosyal Donatı Elemanları"**na dönüştürülmesi kabul edilemez.

Buna ek olarak günümüzde; **"3.Köprü", "3.Havalimanı"** ve **"Kanal İstanbul"** projelerinin güzergahı İstanbul'un yeşil alan olarak kalan son akciğerleri niteliğindeki **"Beykoz", "Belgrad"** ve **"Alemdağ"** ormanlarını içeren **"Kuzey Ormanları"**ndan geçmesi nedeni ile geri dönülemez doğa tahribatının yapıldığı ve buna ek olarak **"Polonezköy Köy Yerleşik Alanı"**nın da yeni askı imar planı ile gündeme gelmesi İstanbul'un ekolojik yapısını temelinden sarsacaktır. Yapılaşmaların ve yapılaşma sürecinin,

önümüzdeki yıllarda meydana getireceği kentsel gelişim; İstanbul'un mevcut flora ve fauna ekosistemlerinin dengesini bozacak ve her türlü canlının yaşamsal ihtiyacı olan İstanbul'a su sağlayan ormanların ve su havzalarının yani **"Su"** kaynaklarının yok edilmesine zemin hazırlayacaktır.

"İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Polonezköy Köy Yerleşik Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı, Plan Notları" nın **"1.Kapsam"** kısmında belirtildiği üzere; **175 hektarlık "Köy Yerleşik Alanı", Resmi Gazete'de 11.08.1983 tarih ve 18132 sayılı** yayımlanan **2873 sayılı "Milli Parklar Kanunu"**nun kapsamındadır.

Mevcut kanun ile yurdumuzdaki milli ve milletlerarası düzeyde değerlere sahip milli park, tabiat parkı, tabiat anıtı ve tabiatı koruma alanlarının seçilip belirlenmesine, özellik ve karakterleri bozulmadan korunmasına, geliştirilmesine ve yönetilmesine ilişkin esasları düzenlemektir.

Resmi Gazete'de 08.07.1994 tarih ve 21984 sayılı "Başkanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü"nce yayımlanan kararlar arasında, **İstanbul ili, Beykoz ilçesi** sınırları dahilindeki **Polonezköy** ormanlarının orman rejimi kapsamına alınarak **"Tabiat Parkı"** olarak ilan edilmiştir.

2873 sayılı "Milli Parklar Kanunu"nun **"Tanımlar"** **"Madde 2 - b bendine göre; "Tabiat parkları; bitki örtüsü ve yaban hayatı özelliğine sahip, manzara bütünlüğü içinde halkın dinlenme ve eğlenmesine uygun tabiat parçalarını"** ifade eder, şeklinde tanımlanmaktadır.

Ayrıca; Resmi Gazete'de 12.12.1986 tarih ve 19309 sayılı yayımlanan "Milli Parklar Yönetmeliği"nin; **Madde 6 - "Milli Park ve Tabiat Parkı Kriterleri"**nin, **"Tabiat Parkı olarak ayrılacak yerlerde";**

- Milli veya bölge seviyesinde üstün tabii fizyocoğrafik yapıya, bitki örtüsü ve yaban hayatı özelliklerine ve manzara güzellikleri ile rekreasyon potansiyeline sahip olmalıdır,
- Kaynak ve manzara bütünlüğünü sağlayacak yeterli büyüklükte olmalıdır,
- Bilhassa açık hava rekreasyonu yönünden farklı ve zengin bir potansiyele sahip olmalıdır,
- Mahalli örf ve adetlerin, geleneksel arazi kullanma düzeninin ve kültürel manzaraların ilgi çeken örneklerini de ihtiva edebilmelidir,
- Devletin mülkiyetinde olmalıdır,

şeklinde tanımlanmıştır.

Yukarıdaki tanımlara uygun olarak **Polonezköy**'ün **"Tabiat Parkı"** statüsüne alınması; mevcut alanın başlı başına, milli ve milletlerarası düzeyde flora, fauna, yaban hayatı özellikleri bakımından kültürel ve tabii değerlerinin bulunduğu gösteresidir. **"Polonezköy Köy Yerleşik Alanı Tarihi ve Kültürel Değerleri'nin** de farkına varıldığı ve mevcut potansiyel değerlerinin birbirini bütünleyici ve tamamlayıcı bir düzenleme ile korunarak gelecek nesillere aktarılması gerektiğinin kanıtıdır.

İstanbul İli, Beykoz İlçesi'ne bağlı olan **Polonezköy**'ün, özellikle İstanbul'un ciğerleri niteliği olarak şehirde yaşayan tüm canlılara oksijen kaynağı olması özelliği göz ardı edilmemelidir. Büyük bir bölümünün **orman arazileri** ve **sık orman** ile kaplı olması doğal güzelliklerinin uzun süreli korunabilmesini sağlarken çevresindeki endüstriyel gelişime karşı doğal varlığını koruyan bitki örtüsü ile **Batı Akdeniz Bölgesi**'nin floristik özelliklerini taşımaktadır.

- **Kestane (*Castanea sativa*), Gürgen (*Carpinus L.*), Meşe (*Quercus L.*), Kayın (*Fagus L.*), İhlamur (*Tilia L.*), Karaağaç (*Ulmus L.*) ve Kızılağaç (*Alnus L.*)** gibi yapraklı türlerin yanı sıra **Çam türleri (*Pinus L.*)** gibi ibrelilerinden oluşan çok çeşitli ve zengin bir orman dokusuna sahiptir.
- Alt tabakada ise; **Defne (*Laurus nobilis*), Kocayemiş (*Arbutus unedo*), Karayemiş (*Prunus laurocerasus*), Dağ Muşmulası (*Cotoneaster sp.*), Geyikdiken (*Crataegus monogyna L.*) ve Ateş Diken (*Pyracantha M.*)** türleri bulunmaktadır.

Resmi Gazete'de 27.12.1996 tarih ve 22860 sayılı yayımlanan **"Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi"** (**BÇS**)'nin üç temel hedefini;

- Biyolojik çeşitliliğin korunması;
- Biyolojik kaynakların sürdürülebilir kullanımı;
- Genetik kaynakların kullanımından kaynaklanan faydaların adil ve hakkaniyete uygun paylaşımı oluşturmaktadır.

Küresel bir araç olan Sözleşme, biyolojik çeşitliliğin korunması ve biyolojik kaynakların sürdürülebilir kullanımı konularındaki çabaların yeterliliğini değerlendirmek; konuyla ilgili boşlukların nasıl doldurulabileceğini ve fırsatların nasıl yaratılabileceğini belirlemek amacıyla taraf ülkelere rehberlik etmektedir. Bu bağlamda "Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi"ne bağlı kalınarak mevcut biyolojik varlıkların korunması, sürdürülebilir kullanımı ve gelecek nesillere aktarımının uygun bir şekilde yapılması gerekmektedir.

Dünya'nın her yerinde biyolojik çeşitliliği azaltan veya onu olumsuz yönde etkileyen nedenlerin hemen hepsinde doğrudan veya dolaylı olarak insan faktörünün önemli olduğu görülür. Biyolojik zenginliği azaltan nedenlerin kökeni ne olursa olsun onu korumak, yönetmek ve sürdürülebilir şekilde kullanmaktır.

Biyolojik çeşitliliğin zenginliğinden söz ederken, çeşitliliğin ekosistem, tür, gen ve biyolojik işlevler düzeyinde ele alınması ve tarım, ormancılık ve endüstri için önemliliği açısından da değerlendirilmesi gerekir.

Plato (*Akarsu vadileri ile yarılmış geniş düz arazi şekli*) niteliğini taşıyan jeomorfolojik yapısı, peyzaj güzellikleri ve rekreasyon imkânları yanında, tarihsel bir özellik de taşımaktadır. **Polonezköy ve dolayısı ile İstanbul yöresinin doğal evrimi,** en eski zamanlardan (**Paleozoik**) bugüne kadar uzanan bir süreçtir. Bu süreç boyunca; jeomorfolojik yapının oluşması ve günümüz orman topraklarının gelişimi önemli bir tarihsel dokuyu sergilemektedir. Polonezköy'de yer alan tüm eski temel kayaların meydana getirdiği bu tarihi jeolojik yapının bozulmaması; ekolojik açıdan önemli olduğu kadar, bu ekolojinin gelecek nesillere aktarımı da çok önemlidir. Toprak mevcudiyetinin korunumu; arazi kullanım prensipleri göz önüne alınarak, orman ve maki topluluklarının devamlılığını sağlamak ve kendi doğal süreçleri ile

birlikte gerekli alanlarda yapılaşma eylemi değil, **Resmi Gazete’de 23.08.2012 tarih ve 28390 sayılı** yayımlanan **“Ağaçlandırma Yönetmeliği”** temel alınarak bitkilendirme çalışmaları ile doğanın tahribatı önlenmelidir.

Yaban hayatı bakımından ise, oldukça zengin bir altyapısı olduğu bilinmek ile beraber; İlkbahar ve sonbahar aylarında, **Leylek (*Ciconia sp.*) ve yırtıcı kuş göçlerinde** binlerce kuşun konaklama ve beslenme yeridir. **Resmi Gazete’de 17.12.1966 tarih ve 12480 sayılı** yayımlanan **“Kuşların Himayesine Dair Milletlerarası Sözleşmesi”**nde bahsi geçen; her milletin, adet itibarıyla yok olma tehlikesi bulunan ve göçmen (muhacir) kuşların tümünün korunmasının mecburi olduğunu, kuş yuvalarının bulunduğu alanların ve üreme dönemlerinde yuvalarının tahribatının, zedelenmesinin veya başka bir alana nakledilmesinin yasak olduğu açıkça belirtilmiştir.

Ayrıca; Tabiat Parkı içersinde **1 adet Sülün (*Phasianus colchicus*) - Keklik (*Alectoris sp.*) Üretim İstasyonu** ve **1 adet Geyik (*Cervus sp.*) - Karaca (*Capreolus capreolus*) Üretim İstasyonu** bulunmaktadır. **Kızıl Geyik (*Cervus elaphus*), Karaca (*Capreolus capreolus*), Yaban Domuzu (*Sus scrofa*), Çakal (*Canis aureus*), Tilki (*Vulpes sp.*), Sincap (*Sciurus sp.*), Sansar (*Martes sp.*), Gelincik (*Mustela nivalis*), Sülün (*Phasianus colchicus*), Keklik (*Alectoris sp.*), Atmaca (*Accipiter sp.*), Şahin (*Buteo sp.*), Doğan (*Falco sp.*), Karatavuk (*Turdus merula*), Saka (*Carduelis carduelis*), Üveyik (*Streptopelia turtur*) ve Baykuş (*Strix sp.*)** gibi canlılar da biyoçeşitliliğin yoğun olduğu bu ortamda yaşamlarını devam ettirmektedir.

Resmi Gazete’de 20.02.1984 tarih ve 18318 sayılı yayımlanan **“Avrupa’nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi”**nde; biyolojik dengenin devamlılığında, yabani flora ve faunanın oynadığı temel rolün bilincinde olarak, Yabani flora ve faunayı, nesli tehlikeye düşmüş veya düşebilecek türlere, alt türlere, varyetelere veya formlarına gerekli önemi sağlayarak yaşam ortamlarının korunması yönünde ilgili sözleşme imzalanmıştır. Popülasyonların devamı için; yabani flora ve fauna yaşam ortamlarının muhafazasının sağlanması gerekmektedir. Nesli tehlikeye düşmüş veya düşebilecek türlerin, özellikle ekolojik, bilimsel ve kültürel gereksinimlerini de karşılayarak önlemler alınmalı, **“Koruma”** amacı ile ilgili gerekli planlama politikaları düzenlenmelidir. Planlama ve kalkınma politikalarını saptarken mevcut alanın öncelikli gereksinimleri belirlenmeli, korunan alanlar her türlü tahribattan uzak veya tahribatın mümkün olduğu en az düzeyde tutulmasına özen gösterilmeli, bu konuda halkın gerekli eğitim ve bilgilendirmeyi aldığına emin olunmalıdır.

“İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Polonezköy Köy Yerleşik Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı, Plan Notları’nda” bahsi geçen; **hektar başına/60 kişi** olan **“Düşük Yoğunluklu Konut/Turizm Konaklama Alanı”**, **hektar başına/40 kişi** olan **“Seyrek Yoğunluklu Konut Alanı”**, ayrıca bunun dışında **“Kentsel Çalışma Alanları”** başlığı altında yer alan, **“Resmi Kurum, Belediye Hizmet Alanları”**, **“Ticaret Alanları”** (...perakende ticaret birimleri, ofis, muayenehane, müze, kütüphane, sergi salonu, restoran, kafeterya, banka, finans kurumları yer alabileceği ticaret alanları) ile **“Kentsel Sosyal Donatı Alanları”** (Dini tesis alanlarında ibadethane, gasilhane, şadırvan, wc) gibi başlıklar altında pek çok yapılaşmanın yolu açılmak istenmektedir. Planda; konut için emsal değeri (0,15) iken yükseklik 6,50 metre olarak belirlenirken, turizm konaklama tesisi amaçlı yapılanmalarda emsal değeri (0,20) olarak öne sürülmektedir.

Fakat yapılması düşünölen mevcut yapılaşma sonucunda; Polonezköy'ün şehirleşmeye doğru ilerlemesi, doğal kaynaklarının korunmasının zorlaşacağına, doğal kaynakların denetimsiz kullanılacağına ve biyoçeşitliliğin sürdürülebilirliği açısından her türlü kültürel ve doğal varlığın tahrip olacağına ve bunun sonucu olarak da Polonezköy de başta olmak üzere meydana gelecek tahribatın boyutlarının, İstanbul'un son akciğerleri olarak kalan kentsel yeşil alan ekosistemini yok edeceği barizdir.

Bunun yerine, Polonezköy'de; mevcut tarihi-kültürel değerlerin kapsamlı bir çalışması yapılarak mevcut doğal alan sınırları içerisinde bölgesel ölçekte, **"Biyo-Ekolojik Temelli, Jeolojik Temelli, Jeomorfolojik Temelli, Hidrolojik Temelli, Peyzaj Temelli, Flora ve Fauna Sistematiklerinin"** gerekli bilimsel ve güncel araştırma verilerinin ışığında, **"Polonezköy Köy Yerleşik Alanı Tarihi, Kültürel ve Doğal Değerleri"**nin, biyoçeşitlilik bakımından yeniden değerlendirilmeye alınması gerekmektedir.

Sonuç olarak, yukarıda ayrıntıları sunulan gerekçeler doğrultusunda **T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca 22.11.2013 tarih ve 11521 sayılı** kararıyla onanan **"İstanbul İli, Beykoz İlçesi, Polonezköy Köy Yerleşik Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı"** ile **"Tabiat Parkı"** kullanımında **"Turizm+Kültürel Tesis"** kullanımına dönüştürölmesine ilişkin **"1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı"** ve **"1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı"**nın esas ve usul açısından plan yapımı ile ilgili yasal mevzuata uygun olmadığı yönündeki itirazlarımızı sunar, yasal haklarımız saklı kalmak kaydıyla, söz konusu plan değişikliği ve planın iptal edilerek konunun tekrar değerlendirilmesi için gereğinin yapılması isteğimizi bilgilerinize sunarız.